

Interreg "Rada un Rāda": Ievērojamākie Interreg programmu projekti Zemgalē

Interreg programmu ietvaros īstenoti simtiem projektu, kas pārklāj visu Latvijas teritoriju, taču šajā **“RADA un RĀDA”** kampaņā ielūkosimies, kādi ievērojami projekti tika īstenoti **Zemgalē**.

Aicinām sekot mums **Facebook**, lai uzzinātu arī par citiem projektiem, Interreg programmu jaunumiem, pārrobežu sadarbības aktualitātēm un atbalsta iespējām.

1. Projekts “IoTChange” - Jelgavas novadā

Mums visiem ir gadījies pieņemt lēmumu balstoties uz laikapstākļu prognozēm, bet pēc tam izrādās, ka prognoze nav bijusi pareiza, piemēram, paņemt līdzi lietussargu dienā, kad nelīs, bet nepaņemt lietussargu dienā, kad līst lietus. Ir svarīgi, ka ir pieejama pēc iespējas precīzāka informācija par

laikapstākļiem iedzīvotāju ērtībai, kā arī lai lauksaimniecībā tiktu pieņemti pēc iespējas labāki lēmumi. Rezultātā iegūt pēc iespējas precīzāku meteo informāciju, izmantojot sensoru tehnoloģiju, bija viens no URBACT programmas projekta "IoTChange" mērķiem. No URBACT Sekretariāta puses šis projekts, Interreg programmu 2014. - 2020. noslēguma pasākumā, tika atzīts kā labākais!

Ieviešot Lietu Internetu, projekta ietvaros, tika veicināta ilgtspējīga attīstība. Projekta laikā tika veikti vairāki testi, lai uzlabotu rezultātus, testi joprojām turpina veicināt diskusiju par mazo laikapstākļu datu staciju izmantošanu sabiedrības informēšanai, lai tiktu pieņemti labāki lēmumi.

Jelgavas novada pašvaldības sagatavotais video:

Raksts par noslēguma pasākumu: **Norisinājies Lietu interneta projekta noslēguma pasākums | Jelgavas novada pašvaldība (jelgavasnovads.lv)**

2. Projekts "Elejas izstāžu zāle"

Ikdienas ātrajā ritmā parasti neaizdomājamies par brīnišķīgajām ainavām, kas sastopamas Latvijā vai Lietuvā, bet, iespējams, esi apciemojis kādu no Latvijas skaistajām muižām vai muižu parkiem, vai esi paspējis apciemot Elejas muižas parku (Latvijā) vai Žagares muižas parku (Lietuvā)? Abas muižas 19.-20.gs. mijā projektējis labi pazīstamais ainavu arhitekts un dārznieks G. Kuphalts.

Jāņa Deinata bilde.

Projekts “Elejas izstāžu zāle” tika realizēts Latvijas- Lietuvas programmā. Kad apciemosi Elejas muižas parku, noteikti apskati projekta ietvaros uzbūvētās izstāžu zāles, bet Žagares muižas parkā vari apskatīt interaktīvas iekštelpu ekspozīcijas, Apmeklētāju centru, izpētīt jaunus pastaigu maršrutus. Lai labāk orientētos Elejā un Žagarē, izmanto, projekta ietvaros izveidoto, mobilo aplikāciju. Projektā tika sagatavots materiāls par G. Kuphaldu digitālā formātā, abu parku infrastruktūras uzlabošanai. Apciemot muižu parkus būs interesanti ne tikai apmeklētājiem ar profesionālu interesi par ainavu veidošanu, bet gan arī plašākai sabiedrībai. Uz tikšanos Elejā un Žagarē!

3. Projekts “Baltu ceļš”

Noteikti esi dzirdējis par ilgtspējību, bet vai esi dzirdējis par kultūras un dabas mantojuma objektu ilgtspējīgu saglabāšanu? Kultūras un dabas mantojumu ir iespējams izmantot ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei, sociālajām, kultūras un atpūtas sabiedrības vajadzībām, tāpēc projektā “Baltu ceļš”, kas realizēts Latvijas-Lietuvas programmas ietvaros, mērķis bija palielināt tūrismu, izveidojot pārrobežu maršrutu “Baltu ceļš” (“Balts’ Road”).

Vai esi kādreiz aizdomājies par to, kā izskatījās Baltu kulta vietas? Baltu ceļā tika apvienoti unikāli dabas un kultūras objekti, piemēram, baltu kulta vietas, kas iekļauj avotus, kokus, mežus un ezerus, ekskluzīvus pieminekļus. Baltu ceļā arī iespējams apskatīt mūsdienīgas, interesantas vietas, amatnieku piedāvātās izglītības programmas un vietējo virtuvi. Kopumā izstrādātais 2145 km garais Baltu ceļa maršruts aptver kuršu (~ 790 km), zemgaļu (~ 620 km) un sēļu (~ 735 km) apdzīvotās teritorijas Latvijā un Lietuvā.

Projekts veicina izpratni par senajiem baltiem un turpinās “Baltu ceļa” attīstību, izmantojot inovatīvus risinājumus, piemēram, 3D filmas, virtuālās realitātes tūres, izglītojošas programmas bērniem un skolēniem, u.c. Mums – Latvijai un Lietuvai, sadarbojoties kopā, tiek saglabāts kultūras un dabas mantojums nākamajām paaudzēm!

Vairāk

informācija: <https://www.kurzemesregions.lv/en/lii-447-exploring-balts-and-promoting-awareness-of-the-international-cultural-route-balts-road-explore-balts/>

4. Projekts “GPP4Growth” - Zemgales plānošanas reģions

legādāties videi draudzīgus produktus un pakalpojumus ir svarīgi, tāpēc programmā INTERREG EUROPE projekts “GPP4Growth” risināja reģionu vajadzības, saistībā ar zaļajiem publiskajiem iepirkumiem. Pašlaik pasaulē videi draudzīga izaugsme ir ļoti nozīmīga. Projektā tika integrēti jauni kritēriji publiskajos iepirkumos, īpašu uzmanību pievēršot vides prasībām.

1,8 triljoni EUR gadā – šādu summu (jeb 14% no savienības IKP) iestādes Eiropā kopumā patērē dažādos produktos un pakalpojumos. Projektā uzņēmēji savos piedāvājumos praksē integrēja vides faktoru un dzīves cikla izmaksas, kas sekmēja 7% pieaugumu. Projektā arī tika veicinātas investīcijas zaļo publisko iepirkumu jomā, uzlabota reģionu gatavība un papildinātas zināšanas par zaļā publiskā iepirkuma ieguvumiem uz ilgtspējīgu patēriņu.

Kādi ir projekta ieguvumi? Pirmkārt, vairāk nekā 1000 iesaistīto pušu pārstāvjiem ir tikusi paaugstināta izpratne par zaļo publisko iepirkumu un ilgtspējīga patēriņa veidošanu. Kā arī ir

radīta pieeja 10 miljoniem EUR investīciju citās ES programmās, kas paredzētas zaļo produktu un pakalpojumu attīstīšanai. Projektā arī tika uzlabotas 200 publiskā sektora darbinieku zināšanas par resursu efektīvu izmantošanu un zaļā publiskā iepirkuma rīkošanu.

Vai vēlies uzzināt vairāk par to, kā projekts sekmē videi draudzīgu un efektīvu resursu izmantošanu?

Vairāk

informācija: <https://www.zemgale.lv/lv/projekts/zalie-publiskie-iepirkumi-resursu-efektivai-regionalai-izaugsmei>

5. Projekts “NUTRINFLOW”

Piesārņojuma ieplūde valstu iekšējos ūdeņos un Baltijas jūrā – tā mums ir jānovērš! Šis bija viens no CENTRAL BALTIC programmas projekta “NUTRINFLOW” mērķiem. Inovatīvs un izdevīgs meliorācijas sistēmu risinājums samazinātu biogēnu elementu, slāpekļa un fosfātu noplūdi jūrā.

Bildes no: <http://database.centralbaltic.eu/project/40>

Projektā tika veicinātas pašvaldību speciālistu diskusijas par dabai draudzīgas attieksmes un ūdens resursu saudzīgas izmantošanas izpratnes veidošanu, izveidota un izplatīta rokasgrāmata “Videi draudzīgu tehnoloģiju izmantošana lauksaimniecības teritoriju meliorēšanā”, kā arī rīkots konkurss LLU studentiem par inovatīviem risinājumiem, lauku drenāžas un infiltrācijas sistēmu izbūvē un renovācijā. Projektā tika veicināta izpratne par nepieciešamību veidot vienotu politiku, sakārtotas vides uzturēšanā un attīstībā, veidotas darba grupas, lai rastu jaunus risinājumus meliorācijas attīstībai. Tika ievākti ūdens paraugi un veikta regulāra analīze visa projekta darbības laikā, kā arī izstrādātas vadlīnijas par lietus ūdens apsaimniekošanai bijušo dārzkopības ciemu teritorijā.

Vairāk

informācija: <https://www.zemgale.lv/lv/projekts/praktiski-pasakumi-vienota-meliorācijas-sistemu-apsaimniekosana-ar-merki-samazinat-biogeno-elementu-iepludi-baltijas-jura>

6. Projekts “Innofruit” - Dobeles novads

Vai Tev garšo augļi? Projekts “Innofruit” pētīja to, kā gudrāk audzēt augļus. Baltijas jūras reģionu programmā 2014.-2021. projektā “Innofruit” tika izveidots ilgtspējīgs augļkopības uzņēmumu tīkls, lai, caur inovatīvu risinājumu ideju un pieredzes apmaiņu, uzņēmumi kļūtu veiksmīgāki un konkurētspējīgāki visos

Baltijas jūras reģiona tirgos.

Viens no nozīmīgākajiem projekta sasniegumiem ir ilgtspējīga tīkla izveide ilgtspējīgai ražošanai, kas iekļauj 22 pētniecības organizācijas un vidējos uzņēmumus (MVU) no Latvijas, Lietuvas un Polijas. Veselīgs uzturs ir svarīgs, tāpēc projektā tika izveidotas veselīgu produktu receptes. Zināt augļu šķirņu atšķirības var būt noderīgi, pieņemot lēmumus par pārtiku, tāpēc projektā arī izveidota mobilā aplikācija “Izturīgie āboli” Latvijas tirgum, kas parāda šķirnei raksturīgu informāciju. Projekta ietvaros tika apkopoti ieteikumi politikas veidotājiem, lai veicinātu tālāku kopējas lauksaimniecības politikas attīstību Latvijā, Lietuvā un Polijā.

Vairāk informācija: <https://interreg-baltic.eu/project/innofruit/>

Rakstā izmantoti foto, video un publikācijas par un no Interreg projektiem.

Interreg jaunumi Latvijā tiek publicēti mājas lapā interreg.lv un **Facebook**, kā arī videostāsti mūsu YouTube kanālā **Interreg Latvija**

Rakstu sagatavoja:

Anna Holberga

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas

Attīstības instrumentu departamenta

Teritoriālās sadarbības nodaļas

Vecākā eksperte